

נדחתה עתירה עקרונית של קו לעובד נגד הממשלה להשוואת זכויות עובדי הבניה הזרים - לזכויות
עובדי הבניה בישראל
הכותבים: משרד גולדפרב זליגמן עורכי דין, מחלקת דיני עבודה

עמותות קו לעובד והמוקד לפליטים ולמהגרים עתרו לבג"ץ, על מנת להשוות את תנאי העסקתם של עובדי הבניה הזרים המגיעים לישראל מכוח החלטת הממשלה מס' 1321, לתנאי העסקת העובדים בישראל. העמותות עתרו לשמירה על זכויות עובדי הבניה הזרים שמגיעים מאוכלוסיות מוחלשות, בטענה שזכויותיהם נרמסות תחת "עבדות מודרנית", הכוללת העסקה בתנאים לא ראויים, ללא יכולת לעבור בין מעסיקים בשל החתמתם טרם הגעתם לישראל על בטחונות, ותחת אילוץ לשלם דמי תיווך כדי להגיע לעבוד בישראל. עוד עתרו העמותות להטלת חובה על הממשלה לחתום על הסכמים ביטורליים עם מדינות אחרות ולביטול החלטת הממשלה, כך שבדומה לקבלני בניין ישראלים, החברות הזרות יוכלו להעסיק מהגרי עבודה רק באמצעות תאגידי כוח אדם ישראלים. בית המשפט העליון פסק כי לאור מודעות המשיבים לצורך בהגנה על זכויותיהם של העובדים הזרים ולאור חוסר סמכותו של בית המשפט להתערב בחוקי ההגירה ובמדיניות החוץ, העתירה נדחתה. אין מחלוקת בין הצדדים בצורך בהגנה על זכויותיהם ובהשוואת תנאיהם של העובדים הזרים, ונעשות מצד הממשלה פעולות רבות להגנה על זכויותיהם (הקמת צוותים, הקמת קו חם, הרחבת ערוצי הפנייה לממונה על העסקתם, ביצוע בדיקות תקופתיות יזומות ועוד). בית המשפט פסק כי אין בסמכותו לשנות את חוקי ההגירה ולאפשר ניידות תעסוקתית בלתי מוגבלת לעובדים זרים בשטחי ישראל. בית המשפט מצוי בחוסר שפיטות בתחום ניהול מדיניות חוץ. על כן, אין מקום לקבל את העתירה העקרונית נגד הממשלה כפי שהוגשה (ללא צו להוצאות), אך שערי בית המשפט פתוחים לביקורת שיפוטית על פגיעות קונקרטיות בזכויות העובדים הזרים.

בג"ץ 831-22 קו לעובד נ' ממשלת ישראל (פורסם בנוב 20.7.2022) בפני כב' השופטת יעל וילנר, כב' השופט אלכס שטיין, כב' השופטת רות רונן